

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το έργο SoilCare έχει δοκιμάσει και αξιολογήσει την ιδέα των Εδαφοβελτιωτικών Συστημάτων Καλλιέργειας (Soil Improving Cropping Systems - SICS) για την αύξηση της βιωσιμότητας και της κερδοφορίας. Η βασική είναι ότι πρόκειται για συνδυασμούς καλλιεργειών που βελτιώνουν την ποιότητα του εδάφους και ταυτόχρονα έχουν θετικό αντίκτυπο στην κερδοφορία και τη βιωσιμότητα.

Τα SICS αποτελούνται από τρία στοιχεία: τις μακροχρόνιες εναλλαγές καλλιεργειών, τις εδαφοβελτιωτικές καλλιέργειες και τις τεχνικές αγρονομικής διαχείρισης. Αυτή η σύνοψη πολιτικής αποτελεί την απάντηση του SoilCare στη δημόσια διαβούλευση για την Στρατηγική της ΕΕ για το έδαφος - υπογραμμίζοντας τον τρόπο με τον οποίο τα ευρήματα μπορούν να στηρίξουν και να ενισχύσουν την στρατηγική. Τα ευρήματα σχετίζονται άμεσα με τα ερωτήματα της διαβούλευσης σχετικά με τους δείκτες υγείας του εδάφους, τον τρόπο με τον οποίο η ΕΕ μπορεί να στηρίξει καλύτερα τους αγρότες και τους σημαντικότερους παράγοντες για την υιοθέτηση των SICS.

Εκπαίδευση για ενδυνάμωση

Εδαφοκάλυψη με ποικίλα είδη

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Δράσεις στήριξης της υιοθέτησης των SICS:

- Συμμετοχή των ενδιαφερόμενων φορέων και των αγροτών στην ανάπτυξη εθνικών και υπο-εθνικών μέτρων πολιτικής
- Χρήση της προσέγγισης στρατηγικού σχεδιασμού που καθιέρωσε η νέα ΚΑΠ για τη δημιουργία, με τη συμμετοχή των αγροτών, ελάχιστων απαιτήσεων και προαιρετικών μέτρων και προγραμμάτων που ανταποκρίνονται στις τοπικές συνθήκες
- Παροχή εμπιστοσύνης στους αγρότες σχετικά με τις πολιτικές και τις επιδοτήσεις >επταετείς διακανονισμοί και ευελιξία για περιφερειακές διαφορές (βλ. Ευρετήριο πιθανών SICS παρακάτω)
- Ενίσχυση του ρόλου των Συμβουλευτικών Αγροτικών Υπηρεσιών και διασφάλιση της ανεξαρτησίας τους από τον κλάδο.

Στήριξη
αγροτών,
δασοκόμων και άλλων
χρηστών της γης για
την εφαρμογή των SICS
μέσω της ΚΑΠ της ΕΕ
και των αγροτικών
ουλευτικών
υπηρεσιών

@SoilCare_eu

Το έργο SoilCare χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα έρευνας και καινοτομίας Horizon 2020 της Ευρωπαϊκής Ένωσης βάσει της συμφωνίας επιχορήγησης αρ. 677407.

Δείκτες για την αξιολόγηση της τρέχουσας κατάστασης του εδάφους και την παρακολούθηση των αλλαγών

Ο παρακάτω πίνακας περιγράφει λεπτομερώς τους δείκτες που προτείνονται από το έργο SoilCare για την παρακολούθηση της ποιότητας τους εδάφους σε κοινά συστήματα καλλιεργειών. Θα πρέπει να τονιστεί ότι αυτοί οι δείκτες προτείνονται για την βραχυπρόθεσμη παρακολούθηση ή την αξιολόγηση των συστημάτων καλλιεργειών (**2-3 χρόνια**), και ότι υπάρχουν άλλοι δείκτες ποιότητας του εδάφους που μπορεί να είναι σχετικοί για μεγαλύτερες περιόδους. Το SoilCare προτείνει εδώ τη χρήση τουλάχιστον ενός δείκτη για κάθε διάσταση της ποιότητας του εδάφους.

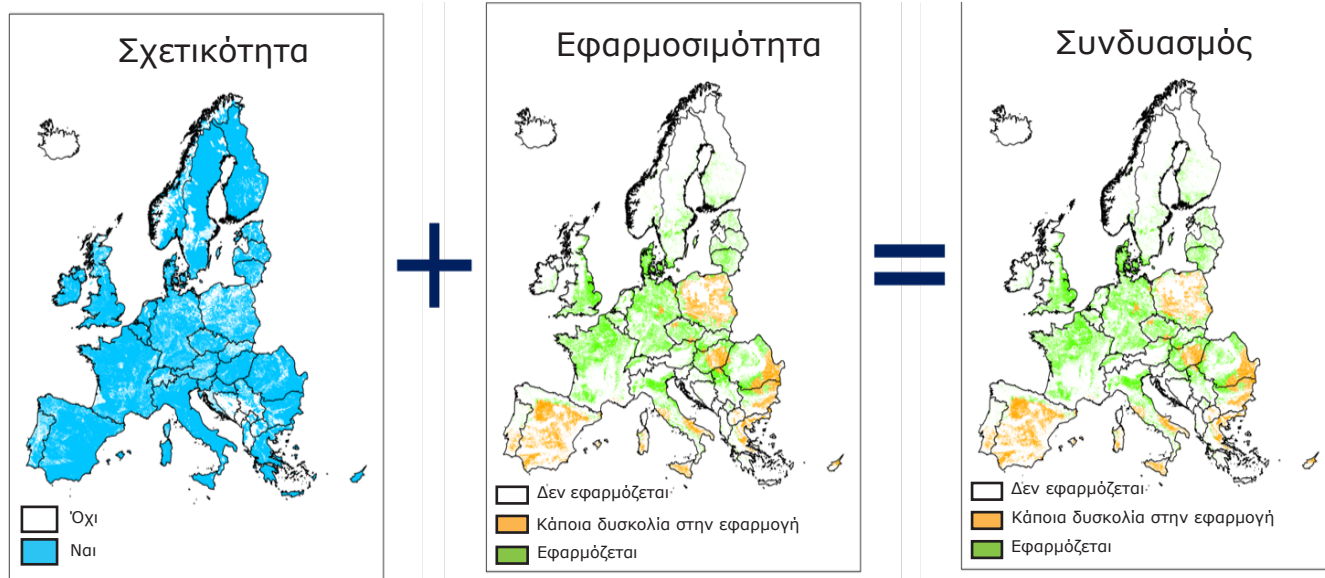
Μπορείτε να βρείτε περισσότερες πληροφορίες για τις μεθόδους και τα αποτελέσματα στην έκθεση D5.3, που είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση <https://www.soilcare-project.eu/resources/deliverables>

Κατηγορία	Δείκτης (μονάδα)	Μέθοδος
Παραγωγικότητα εδάφους	Απόδοση καλλιεργειών βιομάζας σε ξηρή ύλη ($t\ ha^{-1}\ year^{-1}$)	Μέτρηση απόδοσης ή κανναβική δειγματοληψία
Φυσικές ιδιότητες εδάφους	Υδατοσταθερά συσσωματώματα (%)	Υγρό κοσκίνισμα (250 μm - 2mm)
Βιολογική δραστηριότητα εδάφους	Παρουσία γαιωσκωλήκων (αριθμός / m^2)	Μέθοδος αφαίρεσης υπερίτη
Οργανικός άνθρακας εδάφους	Συνολικός οργανικός άνθρακας (%)	Μέθοδος Walkley-Black

Χρήση του Ευρετηρίου Πιθανών SICS για την κατανόηση των απειλών του εδάφους σε περιφερειακό επίπεδο

Το έργο SoilCare έχει δημιουργήσει ένα «ευρετήριο πιθανών SICS» συνδυάζοντας πανευρωπαϊκούς χάρτες και τεχνογνώσια για τον εντοπισμό των τοποθεσιών όπου μπορούν να εφαρμοστούν καλύτερα τα SICS, λαμβάνοντας υπόψη τόσο την εφαρμοσιμότητα των SICS (βάσει, μεταξύ άλλων, της βροχόπτωσης, της ξηρασίας, του τύπου του εδάφους και της χρήσης της γης) και τη σχετικότητα τους ως προς την αντιμετώπιση ορισμένων απειλών (π.χ. διάβρωση, συμπίεση, απώλεια οργανικής ύλης, πανίδα εδάφους). Οι παρακάτω χάρτες είναι ένα παράδειγμα του ευρετηρίου πιθανών SICS για εδαφοκαλυπτικές καλλιέργειες, και δείχνουν ότι είναι ευρέως εφαρμόσιμες σε μεγάλο μέρος της Ευρώπης (με πράσινο χρώμα), αλλά σε κάποιες τοποθεσίες μπορεί αρχικά να είναι δύσκολη η εφαρμογή SICS, για παράδειγμα η φύτευση εδαφοκαλυπτικών καλλιεργειών σε ένα ήδη ξηρό κλίμα (με πορτοκαλί χρώμα).

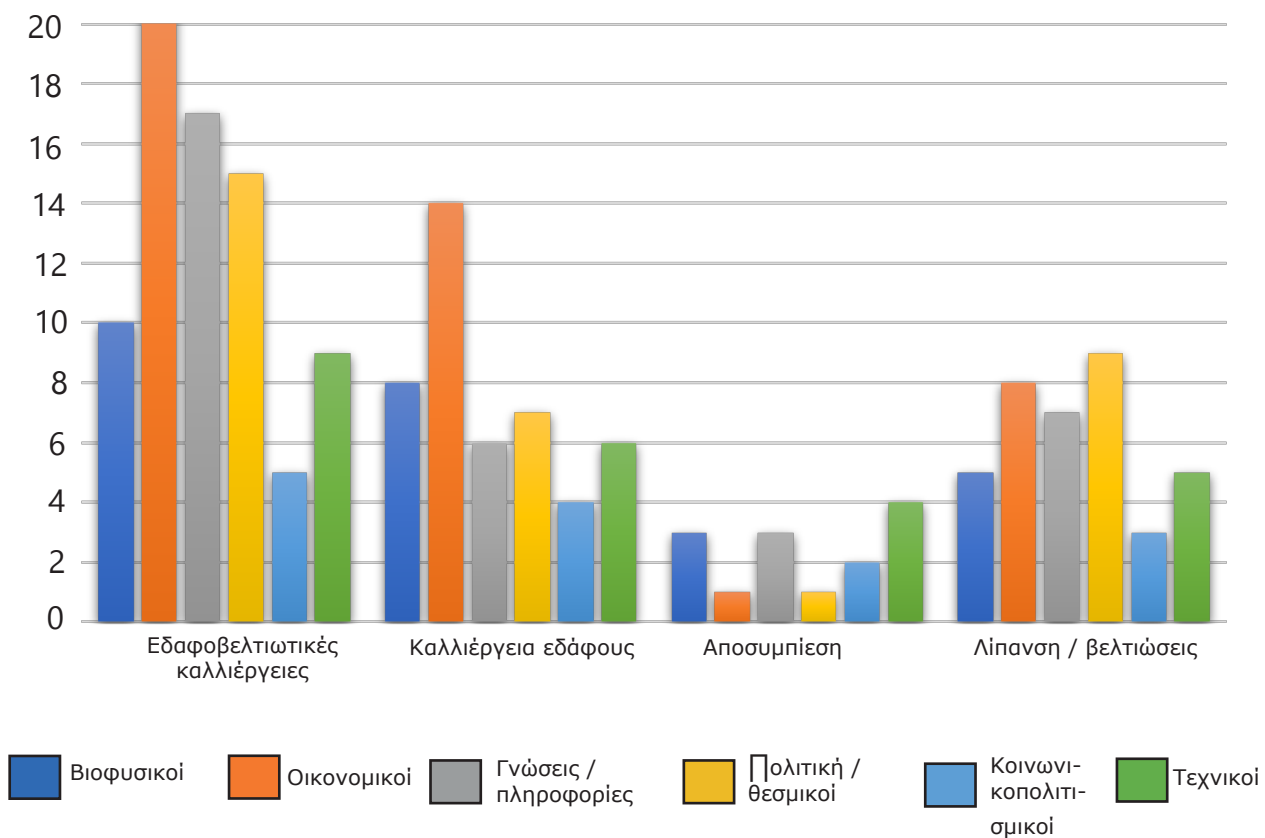
Η πολιτική μπορεί να χρησιμοποιήσει αυτούς τους χάρτες μέσω της κατανόησης των συγκεκριμένων απειλών σε συγκεκριμένες περιφέρειες και ποια SICS μπορούν να εφαρμοστούν βοηθώντας στη βελτίωση της υγείας και της διαχείρισης του εδάφους σε κάθε περιφέρεια. Για αυτό το λόγο τονίζουν την ανάγκη για διαφορετικές στρατηγικές και τα SICS που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε διαφορετικές περιοχές, προκειμένου να βελτιώσουν την υγεία του εδάφους με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Παράγοντες που επηρεάζουν την υιοθέτηση των SICS

Το SoilCare δοκίμασε και αξιολόγησε μία σειρά από Εδαφοβελτιωτικά Συστήματα Καλλιέργειας (SICS) σε τοποθεσίες μελέτης σε 16 ευρωπαϊκές χώρες. Κατά τη διάρκεια εργαστηρίων, έγινε καταμέτρηση του συνολικού αριθμού μοναδικών παραγόντων υιοθέτησης που αναφέρθηκε από τους ενδιαφερόμενους φορείς (βιοφυσικοί, οικονομικοί, γνώσεις / πληροφορίες / πολιτικοί / θεσμικοί, κοινωνικοπολιτισμικοί και τεχνικοί). Οι πρακτικές των SICS ομαδοποιήθηκαν στις ακόλουθες κατηγορίες: λίπανση/βελτιώσεις, εδαφοβελτιωτικές καλλιέργειες (εδαφοκαλυπτικές καλλιέργειες και εναλλαγές καλλιεργειών), καλλιέργεια εδάφους και αποσυμπίεση. Η παρακάτω εικόνα δείχνει, αναλυτικά ανά κατηγορία SICS, τους σημαντικότερους παράγοντες υιοθέτησης που προσδιορίστηκαν από τους ενδιαφερόμενους φορείς κατά τη διάρκεια εργαστηρίων που διοργανώθηκαν σε 13 από τις 16 τοποθεσίες της μελέτης.

Μπορείτε να βρείτε περισσότερες πληροφορίες στις εκθέσεις των χωρών που είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση: <https://www.soilcare-project.eu/resources/resources-for-policy-makers/42-resources/254-policy-reports>. Η πλήρης ανάλυση όλων των τοποθεσιών της ΕΕ υπάρχει στην έκθεση D7.2 στη διεύθυνση: <https://www.soilcare-project.eu/resources/deliverables>

Πολιτική σε επίπεδο ΕΕ και σε επίπεδο κρατών μελών

Η ανάλυση των ενδιαφερόμενων φορέων του συστήματος παραγωγής SoilCare δείχνει ότι το τρέχον πλαίσιο πολιτικής αντιμετωπίζει τις βασικές απειλές για την υγεία του εδάφους, ωστόσο ο αντίκτυπος της πολιτικής καθορίζεται σε μεγάλο βαθμό από τον τρόπο με τον οποίο υλοποιείται σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Χρειάζεται μεγαλύτερη αναγνώριση αυτού του θέματος σε επίπεδο ΕΕ, προκειμένου να περάσει μεγαλύτερος βαθμός ευθύνης στα κράτη μέλη. Απαιτείται λοιπόν μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στην υλοποίηση των πολιτικών με τρόπους που γίνονται κατανοητοί από τους αγρότες σε πιο τοπική κλίμακα, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές καταστάσεις και ανάγκες τους.

Η πλήρης έκθεση βάσει της οποίας συντάχθηκε η παρούσα σύνοψη πολιτικής μπορεί να βρεθεί εδώ (D7.2 Έκθεση για την επιλογή κατάλληλων εναλλακτικών πολιτικών σε επίπεδο ΕΕ και τοποθεσίας μελέτης): <https://www.soilcare-project.eu/resources/deliverables>

@SoilCare_eu

Το έργο SoilCare χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα έρευνας και καινοτομίας Horizon 2020 της Ευρωπαϊκής Ένωσης βάσει της συμφωνίας επιχορήγησης αρ. 677407.

